KAMMARRÄTTEN I SUNDSVALL

DOM

2018-04-20
Meddelad i Sundsvall

Mål nr 205-18

KLAGANDE
Socialnämnden i Sundsvalls kommun
851 85 Sundsvall

MOTPART
[redacted]

God man: [redacted]

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Förvaltningsrätten i Härnösands dom den 17 januari 2018 i mål nr 4401-16, se bilaga A

SAKEN
Kontaktperson

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten ändrar förvaltningsrättens dom och fastställer socialnämndens beslut den 5 december 2016 att avslå [redacted] ansökan om kontaktperson.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 714 851 21 Sundsvall	Södra Tjärngatan 2	060-18 66 00 **E-post**: kammarrattenisundsvall@dom.se www.kammarrattenisundsvall.se	060-18 66 52	måndag – fredag 08:00–16:00

KAMMARRÄTTEN I SUNDSVALL **DOM**

Mål nr 205-18

YRKANDEN M.M.

Socialnämnden i Sundsvalls kommun yrkar att [redacted] ansökan om kontaktperson enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ska avslås. Till stöd för sin talan anför socialnämnden i huvudsak följande. [redacted] har förmåga att självständigt förflytta sig i samhället. Han väljer själv de aktiviteter han vill delta i och som erbjuds av boendepersonalen, både i grupp och enskilda aktiviteter. Han umgås även i viss utsträckning med andra på boendet. Utöver detta är han beviljad sysselsättning genom daglig verksamhet och har även god kontakt med sin familj som han besöker regelbundet. Isac Elisasson har numera fått möjlighet att ha sin dagliga verksamhet delvis via ett ridcenter.

[redacted] anser att överklagandet ska avslås och anför bl.a. följande till stöd för sin inställning. Hans önskan att få återuppta ridningen har inte uppfyllts genom att han under några veckor fått utföra arbetsuppgifter genom daglig verksamhet på ett ridcenter. De aktiviteter som erbjuds genom boendet är inte tillräckligt. Han vill kunna ägna sig åt en fritidsaktivitet tillsammans med en jämnårig person som inte är personal på boendet. Han har rätt att själv välja fritidsaktivitet vilket inte är möjligt för honom utan en kontaktperson.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser framgår av förvaltningsrättens dom.

Av förarbetena till bestämmelserna framgår att avsikten med en kontaktperson främst är att tillgodose behovet av en medmänniska när anhörigkontakt saknas eller behöver kompletteras och att bryta den funktionshindrades isolering genom samvaro och hjälp till fritidsaktivitet (prop. 1992/93:159 s. 75 och 178).

KAMMARRÄTTEN I SUNDSVALL **DOM**

Mål nr 205-18

[redacted] är beviljad insats enligt LSS i form av bostad med särskild service. I den insatsen ingår även fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter (jfr 9 e § LSS). Detta utesluter dock inte att han även kan ha rätt till kontaktperson om det kan konstateras att hans behov inte tillgodoses i tillräcklig omfattning (jfr rättsfallet RÅ 1995 ref. 47).

I målet framgår att boendet anordnar aktiviteter och att [redacted] har möjlighet att delta både i enskilda aktiviter tillsammans med boende-personal och i gruppaktiviteter. Boendet erbjuder aktiviteter både inom och utanför boendet. [redacted] är även beviljad daglig verksamhet fem dagar i veckan och kan förflytta sig på egen hand, bl.a. genom att åka buss i närområdet. Vidare har han god och regelbunden kontakt med sina anhöriga. Mot bakgrund av vad som framgår anser kammarrätten att [redacted] inte kan anses vara så socialt isolerad eller ha en sådan social situation i övrigt att han har behov av en kontaktperson för att vara tillförsäkrad goda levnadsvillkor. Socialnämndens överklagande ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Mats Törnered kammarrättslagman ordförande	Eva Danell Forsberg kammarrättsråd referent	Sofia Hagström t.f. kammarrättsassessor

FÖRVALTNINGSRÄTTEN I HÄRNÖSAND

DOM
2018-01-17
Meddelad i Härnösand

Mål nr
4401-16

KLAGANDE
[redacted]

God man: [redacted]

MOTPART
Socialnämnden i Sundsvalls kommun
851 85 Sundsvall

ÖVERKLAGAT BESLUT
Socialnämndens beslut den 5 december 2016

SAKEN
Kontaktperson enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet och förklarar att [redacted] har rätt till biträde av kontaktperson. Målet överlämnas till Socialnämnden i Sundsvalls kommun för kompletterande utredning.

Postadress Box 314 871 27 Härnösand
Besöksadress Backgränd 9
Telefon 0611-46 06 00
Telefax 0611-51 18 20
E-post: forvaltningsratteniharnosand@dom.se
www.forvaltningsratteniharnosand.domstol.se
Expeditionstid måndag–fredag 08:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

[redacted] har ansökt om insats i form av kontaktperson. Han har behov av en kompis som är jämnårig med honom. Han vill komma ut på aktiviteter som exempelvis kan vara att gå och fika, bowla, titta på hästtävlingar, börja rida igen. Han känner sig ensam och boendet har ingen möjlighet att tillgodose hans behov av att få komma ut på aktivitet. Han har behov av att få vara med en jämnårig att göra aktiviteter med.

Socialnämnden i Sundsvalls kommun (socialnämnden**)** beslutade att avslå [redacted] ansökan om kontaktperson. Som grund för beslutet anges att [redacted] bor i en gruppbostad och deltar i förekommande aktiviteter, har daglig verksamhet samt egen förmåga att förflytta sig i samhället. Han har därmed inte behov av en kontaktperson för att han ska anses uppnå goda levnadsvillkor enligt lagens intentioner.

[redacted] överklagar beslutet och anför bl.a. följande. Det är inte mycket aktiviteter som erbjuds från boendet. Det är inte sanningsenligt att han deltar i de aktiviteter som boendet erbjuder. Detta har både han, hans gode man och personalen påtalat. Han var med till Furuvik i somras samt ett besök till Stöde då det var möjligt för personalen att låna en bil av kommunen så att han kunde följa med. Den enda aktivitet som fungerar för honom är ”Happiness” en gång i veckan. Ibland äter de ”ute” på lördagar tillsammans med personalen men han vill inte följa med. Han vill heller inte följa med på dansen som erbjuds. Han tycker inte om att göra saker i grupp. Det personalen gör enskilt med honom, är att följa med honom och handla. Det kan inte vara jämförbart med en kontaktperson att storhandla toalettpapper och andra förnödenheter. Personalen kan omöjligt fylla funktionen kontaktperson eftersom det bara är en personal som arbetar och det är andra brukare som inte går att lämna ensam – Den dagliga verksamheten är hans jobb och det kan inte jämföras med kontaktperson. Han har förmåga att förflytta sig i samhället. Han sitter på en buss under större delen av tiden efter arbetet då det är

ett av hans intressen. Han sitter inte instängd i lägenheten utan möjlighet att ta sig ut, men p.g.a. hans mentala retardation så kan han inte på egen hand skaffa sig en kompis. Att bara sitta och åka runt med buss är också en slags isolering. Hans enda önskan är att ha en kompis att göra sådant som kompisar gör tillsammans med. – Han har tidigare haft kontaktperson men den personen slutade. Vid samma tidpunkt som det var dags att ansöka om ny kontaktperson, pågick inskolningen på gruppboendet. Det upptog mycket energi och det blev just då för mycket att även ta in en ny kontaktperson. Under den tid han hade kontaktperson kunde han ägna sig åt ridning som finns för funktionshindrade. Han saknar detta enormt mycket och han har stort behov/önskan om att återuppta detta. Det är omöjligt för personalen på boendet att avsätta tid till detta. Det krävs att någon är med för att han ska kunna vara med på ridningen. Hans innerliga önskan är att få en kontaktperson att t.ex. ”ta en hamburgare”, bowla med, rida igen osv.

I kommunens yttrande den 20 december 2016 anger tf. enhetschef Helena Backlund bl.a. följande. [redacted] boende och sysselsättning bidrar till social gemenskap med andra. Han väljer själv de aktiviteter han vill delta i som anordnas av boendepersonalen och han erbjuds även enskilda aktiviteter enligt referens i utredningen. Vidare framgår att han deltar i ”Happiness” en gång i veckan vilket bidrar till sociala kontakter.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Personer som tillhör personkretsen i 1 § har rätt till insatser i form av särskilt stöd och service enligt 9 § 1-9 p, om de behöver sådan hjälp i sin livsföring och om deras behov inte tillgodoses på annat sätt. Den enskilde ska genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor. Insatserna ska vara varaktiga och samordnade. De ska anpassas till mottagarens individuella behov samt utformas så att de är lätt tillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv. (7 § LSS).

Insatserna för särskilt stöd och service är bl.a. biträde av kontaktperson. (9 § 4 p LSS)

Utredningen i målet

[redacted] bor i en gruppbostad. Han tillbringar en helg i månaden hemma hos sin familj. Han har daglig verksamhet på Biltvätten. Enligt boendepersonal är han delaktig i aktiviteter via boendet och har börjat umgås med andra personer på boendet. Enligt boendepersonal gör de aktiviteter tillsammans. Han har inga vänner utanför boendet som han umgås med under sin fritid. Han uppger att han är intresserad av att rida, bowla, gå i affärer, äta på olika matställen och att åka buss.

Av samtalet, redovisat i kommunens utredning, med områdeschefen [redacted] framkommer att [redacted] under sommaren har varit delaktig i aktiviteter som boendet har erbjudit. Han har varit med till Furuvik och vid besök på en hästgård i Stöde. Han tillbringar mycket av sin tid med att åka buss. Boendepersonalen och [redacted] gör en veckoplanering tillsammans och planerar in olika aktiviteter och göromål som ska utföras under veckan. Han har daglig verksamhet fem dagar per vecka, men [redacted] är osäker på om han fortfarande deltar i Happiness. Boendet har svårt att följa med honom ensam på aktiviteter under kvällstid utifrån att personal arbetar ensam. Han har erbjudits aktiviteter i samband med att han slutar sin dagliga verksamhet och de har tillsammans varit och handlat eller erbjudit honom att gå och fika.

Förvaltningsrättens bedömning

Den fråga förvaltningsrätten har att bedöma, är om [redacted] har behov av kontaktperson för att vara tillförsäkrad goda levnadsvillkor. En viktig uppgift för en kontaktperson är att bryta den enskildes isolering och vara behjälplig att tillgodogöra sig aktiviteter.

Förvaltningsrätten beaktar härvid bl.a. [redacted] uttryckliga önskan att återuppta ridningen och att insatsen inte avslutades på grund av att behovet inte fanns utan till följd av att det pågick introduktion till gruppbostad. Han hade tidigare möjlighet att tillsammans med sin dåvarande kontaktperson utöva ridning för funktionshindrade. Personalen på gruppboendet har uppgett att de inte har möjlighet att följa honom till aktiviteter under kvällstid eftersom personalen inte är dimensionerad för detta. Den aktivitet som erbjuds förefaller att vara att han i samband med att han slutar sin dagliga verksamhet, tillsammans med personalen handlar eller går och fikar. Det uppges vidare att [redacted] tillbringar mycket av sin fritid med att åka buss. Förvaltningsrätten gör bedömningen att [redacted] har behov av att få aktiviteter utöver det som beskrivits i målet. Hans behov kan inte anses vara tillgodosedda genom befintliga insatser. Han är därför berättigad till kontaktperson. Överklagandet ska därmed bifallas och överlämnas till nämnden för vidare utredning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C).

Mikael Lindau
tf. rådman

I avgörandet har även deltagit nämndemännen Curt Noppa, Maud Nyquist och Roland Strömqvist. Målet har föredragits av föredragande juristen Helena Själin.

SVERIGES DOMSTOLAR

Bilaga

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

DV 3109/1C • 2013-06 • Producerat av Domstolsverket

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.